

भवेदन्वोऽन्यसंश्रयः । सिद्धश्चेद्गौरपोहार्थं वृथापोहप्रकल्पनम् TattvSamh. 944 =S'loka-Vār. 5(13). 84 (587. 9); येऽप्यमी शाबलेयादयोऽवान्तरविशेषास्तेऽपि नागोनिवृत्त्या-
स्मानो गोविकल्पस्यावलम्बनम् NyāyRa. 567. 9 (on 5(13). 5)

अगोनिषेधसिद्धि (agonisedha-siddhi) *f.* establishment of the nega-
tion of non-cow अगोनिषेधेन गोसिद्धिः गोसिद्ध्या चागोनिषेधसिद्धिः NyāyMañ.
i. 278. 31.

अगोप (a-gopa) *adj.* [*f.* -ā] **i** without the cowherd ततो गावो निवृ-
त्तास्ता अगोपाः स्वं निवेशनम् MahāBhā. i. 71. 27; vi. 15. 49; vii. 1. 23; यथा
ह्यनुदका नद्यो यथा वाप्यवृणं वनम् । अगोपाला (v. 1. अगोपाश्च) यथा गावस्तथा
राष्ट्रमराजकम् Rāmā. ii. 61. 20; MatsyaP. 25. 32; **ii** having no herdsman
or grazier धार्तराष्ट्राखिधाभूता विध्यन्ते पाण्डुसञ्जयैः । अगोपाः पशवोऽरण्ये बहु-
भिः श्वापदैरिव MahāBhā. vii. 70. 23; vii. 68. 13; यथा ह्यगोपाः पशवो यथा सैन्य-
मनायकम् । एवं प्रजाः प्रजापाल भवन्ति ह्यनधिष्ठिताः Rāmā. ii. 282*(13);
m. **i** non-cowherd, other than a cowherd or other than the one milking
the cows गवां दोह इवागोपै रज्ञां भृत्यानुशासनम् । नश्यतां दुष्करमभूत्तस्योग्रायां
युवः कृतौ DvyāśraKā. 5. 68 (comm. अगोपैरगोधुम्भिः); चित्रं गवां दोहोऽगोपेन
PrakriKau. i. 449. 1; SiddhāKau. 155A. 3; BhāṭṭiCin. i. 95. 4 (on i. 1. 4);
ii other than the protector of the earth, non-king, DvyāśraKā. 5. 68
(comm. अगोपैरभूपैः)

अगोपदा (agopadā) *f.* name of a river महेश्वरी चार्जुनी च बाहुदा
चाप्यगोपदा ParyāśraRa. 3. 74.

अगोपन (a-gopana) *n.* **i** not protecting अगोपनाद् यत्र छलेन रक्षि-
समक्षकृतोऽप्यपहारो गोप्यते तदेकं स्तेयं ग्रहणस्यापह्नवात् DaṇḍaVi. 80. 8; **ii** non-
concealing (of the sacred text) अगोपनं स्वभक्तानामभक्तानां च गोपनम्
TantrRā. 36. 80 (comm. आगमादीनामिति यावत्)

अगोपनीय (a-gopaniya) *adj.* not to be kept secret, not to be con-
cealed (while teaching) (राजा) सन्धिवैः सह सामान्यं मन्त्रेष्वगोपनीयं संधि-
विग्रहादि ... चिन्तयेत् ManvaMu. 257. 10 (on 7. 56); मनुः ... शुश्रूषुषिष्येभ्यः
अगोपनीयम् ... ममेदं सर्वमुक्तवान् ManvaMu. 524. 1 (on 12. 117)

अगोपनीयत्व (agopaniya-tva) *n.* the state of being what should
not be concealed or kept secret तव सच्छिष्यत्वेन त्वय्यगोपनीयत्वात् SetuBa.
179. 18.

अगोपम (agopama) *adj.* similar to a mound or hill मृत्कूटैश्चाप्यगोपमैः ।
आपातमाचरेच्छौचम् SkandP. iii(2). 5. 46.

अगोपयत् (a-gopayat) *adj.* not concealing i. e. showing openly
ईष्यामिगोपयन्नायाः ... स्वयमन्याभिगम्यत्वं करोति हि जडो जनः RājTa(Ka.) 8. 232.

अगोपयस् (ago-payas) *n.* milk of the non-cow (i. e. any animal
other than the cow) तदगोपयस्सिद्धपायसविषयम् SmṛtiCan. v. 256. 6.

अगोपवनादि (a-gopavanādi) *adj.* any word not included in the list
beginning with the word *gopavana* यञ्जोऽगोपवनादिश्यापणन्तात् SākāṭaVyā.
ii. 4. 110.

अगोपा (á-gopā) *adj.* without a cowherd पशुनैति स्वयुरगोपाः R.V.
ii. 4. 7; श्वेत्तुं चरन्तीं प्रयुतामगोपाम् R.V. iii. 57. 1; ईयुर्गोवो न...अगोपाः R.V.
vii. 18. 10.

अगोपायत् (a-gopāyat) *adj.* not protecting शरवेध्यकमिवात्मानमगोपा-
यन् युद्धाभिमुखो भवेत् BalaKri. ii. 105. 7 (on 3. 243)

अगोपाल (a-gopāla) *adj.* [*f.* -ā] having no cowherd (to watch)
यथा गावो ह्यगोपालास्तथा राष्ट्रमनायकम् MahāBhā. xiii. App. 1. 15 (1278);
अगोपाला यथा गावस्तथा राष्ट्रमराजकम् Rāmā. ii. 61. 20 = SūktiRa. 41. 5.

अगोपाल (a-gopāla) *m.* non-cowherd एवं ह्यत्रार्थं व्यज्येत यदि दुर्दो-
हानां गवां दोहे कर्मत्वमकुशलस्य चागोपालस्य कर्तृत्वम् VedāntKa. 43. 7 (on
i. 1. 1)

अगोपालक (a-gopālaka) *m.* non-cowherd आश्रयो गवां दोहोऽगोपाल-
केन JaineVyā. 75. 6 (on i. 4. 69); KāśiVr. on ii. 2. 14; Nyās. i. 3. 23 (on i.
1. 0); Pradi. ii. 526B. 18 (on ii. 3. 65); PariVr.(Si.) 4. 22.

अगोपालकादि (a-gopālakādi) *adj.* (words) other than *gopālaka* etc.
पुंयोगात् खोरगोपालकादेः JaineVyā. iii. 1. 38.

अगोपिण्डात्मक (agopindātma) *adj.* of the nature of the indivi-
dual non-cow यदि भावः स किं गोपिण्डस्वभावोऽथागोपिण्डात्मकः NyāyKa.
320. 11.

अगोपित (a-gopita) *adj.* **i** uncovered, kept open, exposed to pollu-
tion अपात्रस्थमगोपितम् (दुष्टं हविः) PāraS. 18. 285; तलमध्यस्थितैलेनैरङ्गुल्य-
ग्रैरगोपितैः । निपीड्य मध्यमां तिष्ठसङ्घो मुष्टिरुच्यते (comm. अगोपितैः प्रकटैः)
SamgiRa. iv. 39. 1; **ii** not concealed, not hidden, not kept in secret

अगोपिते रत्ननिधौ...त्वय्योत्सायं समर्पितः Vitarā. 13. 7; TriṣaṣaPuC. iii. 1. 348.

अगोपीतस् (agopī-tas) *adv.* from a woman (i. e. Devaki) other
than the cowherdess योऽजनि नागोपीतः (कृष्णः) (comm. अगोपीतः देव-
कीतः) Nalo. 1. 2.

अगोपीसंविभागाहं (a-gopīsamvibhāgarha) *adj.* unworthy of being
shared or enjoyed by cowherdresses स वेणुः शंखरूपेण प्राचा परिपचेलिमः ।
अगोपीसंविभागाहं पपी तस्याधरामृतम् Yādavā. 10. 105.

अगोपुच्छ (a-gopuccha) *n.* other than the word or expression
gopuccha आहंदिगोपुच्छसंख्यापरिमाणान्नाट्टक P. v. 1. 19.

अगोपपोढ (ago'pōḍha) *adj.* different from non-cow न ह्यगोपपोढोऽय-
मिति विकल्पः ĀtmaTaVi. 282. 1.

अगोपपोह (ago'pōha) *m.* the negation of the non-cow अथासत्यपि
सारूप्ये स्यादपोहस्य कल्पना । गवाश्वयोरयं कस्मादगोपपोहो न कल्प्यते TattvSamh.
937; तस्मात्प्रात्यात्मिके रूपैरगोपपोहो न युज्यते S'lokaVār. 5(13). 8 (583. 3);
5(13). 51 (579. 7); 5(13). 57 (580. 8) 5(13). 76 (585. 8); अतश्च गोऽश्वयोरपोहं
कुर्वतोऽगोपपोहेऽश्वोऽभ्यधिको दृश्यते S'arka. 41. 6; 42. 7; एवमप्यगोपपोहे को दोषः
NyāyRa. 567. 19 (on 5(13). 6)

अगोपपोहगिर (ago'pōha-gir) *f.* the expression of *ago'pōha* गोत्वं
वस्त्वेव तैरुक्तमगोपपोहगिरा स्फुटम् S'lokaVār. 5(13). 1 (566. 2)

अगोपपोहन (ago'pōhana) *n.* negation of non-cow अगोपपोहनादितरा-
भावेनानुविद्धा सत्तैव शाबलेयाद्यनुगता निवृत्तिः NyāyRa. 569. 20 (on 5(13). 13)

अगोपपोहवत् (ago'pōha-vat) *adj.* having (i. e. referred to by) the
exclusion of non-cow स चाश्वपोहः सिंहादेरप्यस्तीति सोऽपीदानीमगोपपोहवानेव
जातः S'arka. 42. 8.

अगोपपोहविशिष्ट (ago'pōha-viśiṣṭa) *adj.* specified by the exclusion
of the non-cow अगोपपोहविशिष्टः शाबलेयो बाहुलेये नास्ति S'arka. 63. 19.

अगोपन्त (a-gopānt) *adj.* non-protector अगोपन्तः ... निरयगामिनः Mahā-
Bhā. xiii. 24. 78; गोपन्तश्चाप्यगोपन्तः प्रभविष्यन्ति शासिनः HariVam. 117. 31;
Vāyup. i. 58. 56; BrahmanḍP. i. 31. 57; LiṅgaP. i. 40. 31; BrahmP. 230. 73;
चण्डदण्डमगोपन्तं क्षितिपं नेच्छति क्षितिः PāṇḍaC. 15. 43.

अगोप्य (a-gopya) *adj.* **A i** which is not to be concealed, not secret
अगोप्यमृणशुद्धिश्च दायदो धनविक्रयः । कन्यादानम् DakṣaSm. 3. 16; अप्रच्छन्ने...
अगोप्ये चाभिनयः AbhinBhā. ii. 30. 19 (on 9. 22); **A ii** which cannot be
hidden, beyond concealment लज्जावती सा पुलकैरगोप्यैरनक्षरं कौतुकमाचक्षे
Nalābhyu. 1. 34; PadyaVe. 348; **B** (a security) which the creditor is
not bound to preserve or keep intact (आधिः) स द्विविधः गोप्यश्चागोप्यश्च
BālaKri. i. 222. 20 (on 2. 60)

अगोप्रतिषेध (ago-pratishedha) *m.* negation of non-cow पुरा गौरिति
विज्ञानं गोशब्दश्रवणाद् भवेत् । येनागोप्रतिषेधाय प्रवृत्तो गौरिति ध्वनिः KāvyaJān-
(Bh.) 6. 19; अथ गोसामान्यमगोप्रतिषेधेन सिद्धयति NyāyMañ. i. 278. 30.

अगोप्रद (a-goprada) *adj.* who does not offer cow (or cows) नागो-
प्रदास्तत्र पयः पिबन्ति (स्वर्गलोके) MahāBhā. xiv. App. I. 4. 1466.

अगोप्राप्ति (ago-prāpti) *f.* establishment or obtainment of non-cow
तद्व्यतिरेकेणागोप्राप्तेः तत्प्रतिषेधेन च गौरैक एव पिण्डः प्राप्नोति S'arka. 48. 13.

अगोभरणदीक्षित (a-gobharanādikṣita) *adj.* who has not taken a
vow to tend cows अगोभरणदीक्षितैः ... अलमशाम्बरीबालकैः YātrāPra. 7. 117.

अगोभिन्न (ago-bhinna) *adj.* different from non-cow अगोभिन्नं च
यद्वस्तु तदक्षैर्ध्वसीयते TattvSamh. 1061.

अगोमत् (a-goma(n)t) *adj.* [*f.* -i] not possessed of cattle अगोमती
गोमती संपन्ना गोमतीभूता MahāBh. i. 162. 13 (on i. 1. 62); PadMañ. on
KāśiVr. on P. i. 1. 61; Pradi. iv. 348A. 5 (on v. 2. 94)

अगोमिन् (a-gomin) *adj.* non-possessor of cow(s) or cattle अगोमी
गोप्रदातृणां कथं लोकान्निगच्छति MahāBhā. xiii. 70. 36.

अगोरस (a-gorasa) *m.* not (cow's) milk यः । अरातिलोकं मथितं सह-
स्रथा चकार दण्डाहतमप्यगोरसम् HarVi. 12. 8; *adj.* **1** void of interest or
hope in (the acquisition of) territory, HarVi. 12. 8; **2** wanting in
(cow's) milk अगोरसम् । गृहम्...नरकस्यापरो विधिः BhaviP. 856A. 29 (4. 171. 8)
= SūktiRa. 176. 3.

अगोरुध (á-gorudha) *adj.* [DEBRU. p. 70] who does not hold back
the cows अगोरुधाय गुविषे...वर्चः । ...वोवृत्त R.V. viii. 24. 20.

अगोरूप (ago-rūpa) *adj.* of the nature or form of non-cow नासा-
वात्मीयेन शाबलेयत्वादिना विशेषरूपेणागोरूपानश्चानपोहते S'arka. 28. 6; 42. 9;
आरोपितमगोरूपमिव व्यवच्छिन्दन्ति विकल्पाः NyāyMañ. i. 277. 7; NyāyRa.
581. 12 (on 5(13). 57); 581. 13 (on 5(13). 57); 587. 12 (on 5(13). 80)